

Nr 224.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av ett mellan Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken avslutat handels- och sjöfartsavtal; given Stockholms slott den 24 april 1925.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 18 innevarande april och över handelsärenden för denna dag samt med överlämnande av ett förstnämnda dag mellan Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken avslutat handels- och sjöfartsavtal med tillhörande slutprotokoll, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av berörda avtal och protokoll.

GUSTAF.

C. E. Svensson.

*(Autentisk text.)**(Svensk översättning.)*

**Convention
de Commerce et de Navigation entre
la Suède et la République
Tchécoslovaque.**

Sa Majesté le Roi de Suède et le Président de la République Tchécoslovaque, désirant favoriser le développement des relations commerciales entre les deux Etats, ont résolu de conclure une Convention de Commerce et de Navigation. A cet effet ils ont nommé en qualité de Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:
Monsieur Östen Undén,
Son Ministre des Affaires
Etrangères,

Le Président de la République
Tchécoslovaque:

Monsieur Vladimír Radimský,
Envoyé extraordinaire et Ministre
plénipotentiaire de la République
Tchécoslovaque près Sa Majesté le
Roi de Suède, et

Monsieur Jan Dvořáček,
Ministre plénipotentiaire et Chef
de la Section économique au Mini-
stère des Affaires Etrangères
Tchécoslovaque,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont convenu des articles suivants:

**Handels- och sjöfartsavtal mellan
Sverige och Tjeckoslovakiska
Republiken.**

Hans Maj:t Konungen av Sverige och Tjeckoslovakiska Republikens President, besjälade av önskan att främja utvecklingen av handelsförbindelserna mellan de båda staterna, hava beslutat avsluta ett handels- och sjöfartsavtal. De ha för detta ändamål till befullmäktigade ombud utsett:

Hans Maj:t Konungen av Sverige:
Herr Östen Undén,
Minister för Utrikes Ärendena,

Tjeckoslovakiska Republikens
President:

Herr Vladimír Radimský,
Tjeckoslovakiska Republikens En-
voyé extraordinaire et plénipoten-
tiaire hos Hans Maj:t Konungen av
Sverige, och

Herr Jan Dvořáček,
Ministre plénipotentiaire och Chef
för ekonomiska avdelningen av
Tjeckoslovakiska utrikesministeriet,

vilka efter att hava meddelat varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande artiklar:

Art. 1. Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes jouiront, sur le territoire de l'autre, sous tous les rapports et notamment en ce qui concerne l'établissement et l'exercice du commerce, de l'industrie et de la navigation, le droit d'acquérir et de posséder des biens meubles et immeubles et d'en disposer, inconditionnellement du même traitement que les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Cette disposition ne restreindra en rien le droit de chaque Partie de refuser aux ressortissants de l'autre Partie, dans des cas déterminés, soit en vertu d'une sentence judiciaire, soit pour des raisons de sûreté publique ou de prévoyance sociale et notamment pour des motifs de police sanitaire et des mœurs, l'autorisation de séjourner dans le pays.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes seront exempts, sur le territoire de l'autre, de tout service militaire obligatoire dans l'armée, dans la marine ou dans l'aviation ainsi que dans les autres institutions militaires ou ayant une organisation militaire et destinées à la défense nationale ou au maintien de l'ordre public et de la sûreté intérieure de l'Etat. Ils seront de même exempts de toute taxe remplaçant le dit service.

En ce qui concerne d'autres prestations et des réquisitions en faveur de la force armée, ils ne seront traités, en temps de paix et en temps de guerre, sous aucun rapport d'une manière moins favorable que les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Art. 1. Medborgare, tillhörande den ena av de avtalsslutande staterna, skola på den andras område i alla hänseenden och särskilt i vad angår grundande och utövande av handel, industri och sjöfart samt rätt att förvärva och besitta lös och fast egendom och att däröver förfoga, ovillkorligt åtnjuta samma behandling som mest gynnad nations medborgare.

Genom denna bestämmelse göres icke någon inskränkning i vardera statens rätt att i särskilda fall, vare sig på grund av domstols beslut eller med hänsyn till den allmänna säkerheten eller av socialpolitiska skäl och särskilt med hänsyn till sundhets- och sedlighetspolisväsendet, vägra den andra statens medborgare tillstånd att vistas i landet.

Medborgare, tillhörande endera av de avtalsslutande staterna, skola å den andra statens område vara befriade från all obligatorisk militärtjänst i armén, flottan eller flygväsendet eller i andra militära eller militärt organiserade institutioner, avseende nationalförsvaret eller upprätthållandet av allmän ordning och statens inre säkerhet. De skola likaledes vara befriade från varje avgift, som utgår i stället för dylik tjänst.

Med avseende å andra prestationer ävensom rekvisitioner till förmån för krigsmakten skola de i såväl freds- som krigstid icke i något hänseende behandlas mindre gynnsamt än mest gynnad nations medborgare.

Art. II. Les sociétés anonymes et autres sociétés de caractère économique qui ont leur siège social sur le territoire de l'une des Parties Contractantes et qui d'après les lois de cette Partie y sont légalement constituées, jouiront, sur le territoire de l'autre, à tous égards du même traitement que des sociétés analogues de la nation la plus favorisée, étant entendu que l'admission de telles sociétés à l'exercice de leur commerce et leur industrie sur le territoire de l'autre Partie reste subordonnée aux lois et prescriptions y valables.

Art. III. Les produits du sol et de l'industrie originaires et en provenance de la Suède seront admis dans la République Tchécoslovaque et les produits du sol et de l'industrie originaires et en provenance de la République Tchécoslovaque seront admis en Suède au bénéfice du régime de tarif le plus favorable que chacune des Parties Contractantes accorde ou accordera à un Etat tiers quelconque, tant en ce qui concerne tous les droits et taxes qu'en ce qui concerne tous les coefficients, surtaxes ou majoration dont ces droits et taxes sont ou pourront être l'objet.

Les produits qui seront exportés du territoire de l'une des Parties Contractantes à destination du territoire de l'autre ne seront assujettis à des droits ou charges autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être appliqués aux produits similaires à destination de la nation la plus favorisée.

Art. II. Aktiebolag och andra bolag av ekonomisk natur, som hava sitt säte på endera av de avtalslutande staternas område och som enligt denna stats lagar därstädes äro lagligen stiftade, skola å den andra statens område i alla hänseenden åtnjuta samma behandling som likartade bolag, tillhörande mest gynnad nation, varvid det likväl är överenskommet, att tillstånd för sådana bolag att utöva handel och näring på den andra statens område skall vara underkastat därstädes gällande lagar och föreskrifter.

Art. III. Naturalster och industri-tillverkningar, som härröra och komma från Sverige, skola vid införsel till Tjeckoslovakiska Republiken, och naturalster och industri-tillverkningar, härrörande och kommande från Tjeckoslovakiska Republiken, skola vid införsel till Sverige komma i åtnjutande av den gynn-sammaste tariff, som vardera avtalslutande staten medgiver eller kan komma att medgiva någon tredje stat, såväl i vad angår alla avgifter och skatter som i vad angår alla koefficienter, tilläggsavgifter eller förhöjningar, vilka tillämpas eller kunna komma att tillämpas med avseende å dessa avgifter och skatter.

De varor, som äro avsedda att utföras från den ena avtalslutande statens område till den andras, skola icke vara underkastade andra eller högre avgifter eller pålagor än dem, som tillämpas eller kunna komma att tillämpas å liknande varor avsedda att utföras till mest gynnad nation.

De même, les Parties Contractantes s'accordent le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne l'accomplissement des formalités douanières ainsi que les droits intérieurs qui grèvent ou grèveront la production, la fabrication ou la consommation d'un article dans le territoire de l'une des Parties Contractantes.

Art. IV. Aucune prohibition ou restriction ne sera maintenue ou imposée à l'importation ou à l'exportation d'un article quelconque, en provenance ou à destination du territoire de l'autre Partie Contractante, si elle ne s'étend également aux articles similaires en provenance ou à destination de tout autre pays.

Pour tous produits soumis à l'importation ou à l'exportation au régime des licences, les taxes et les autres conditions auxquelles est subordonné l'octroi de ces licences ne seront, en aucun cas, moins favorables que celles auxquelles sont soumis les produits de tout autre pays.

Toutefois ne seront pas censées déroger au principe du traitement de la nation la plus favorisée les prohibitions ou restrictions maintenues ou imposées pour raisons de santé publique ou comme précaution contre les maladies des animaux ou de plantes utiles, conformément aux règles internationales universellement reconnues, pour les marchandises qui dans un des Etats Contractants font l'objet d'un monopole d'Etat ou pour raisons de sûreté publique.

De avtalsslutande staterna tillerkända varandra likaledes mest gynnad nations behandling i vad angår uppfyllande av tullformaliteter samt i avseende å de inre avgifter, som åvila eller kunna komma att åvila produktionen, tillverkningen eller konsumtionen av någon vara på endera partens område.

Art. IV. Intet förbud och ingen inskränkningskall upprätthållas eller påläggas i avseende å in- eller utförsel av någon vara, kommande från eller avsedd att utföras till den andra avtalsslutande statens område, därest icke förbudet eller inskränningen på enahanda sätt omfattar likartade artiklar, kommande från eller avsedda att utföras till vilket som helst annat land.

För alla varor, som vid in- eller utförsel äro underkastade licens tvång, skola de avgifter och övriga villkor, vilka tillämpas vid licensgivningen, i intet fall vara mindre gynnsamma än de, som gälla för varje annan nations varor.

Dock skola sådana förbud eller inskränkningar, som upprätthållas eller påläggas med hänsyn till allmän hälsovård eller som försiktighetsmått mot sjukdomar hos djur eller nyttiga växter, i enlighet med allmänt erkända internationella regler, eller för varor, som i endera avtalsslutande staten utgöra föremål för statsmonopol, eller med hänsyn till den allmänna säkerheten, icke anses innebära någon avvikelse från mest gynnad nationsprincipen.

Art. V. En ce qui concerne le transit les deux Parties Contractantes appliqueront réciproquement dans leurs relations les dispositions de la Convention et du Statut sur la liberté du Transit, signée à Barcelone le 21 avril 1921.

Art. VI. Sur les chemins de fer les deux Parties Contractantes n'appliqueront au trafic des personnes, à l'importation, à l'exportation, et au transit des marchandises et des wagons, à destination ou en provenance du territoire de l'autre Partie contractante, des barèmes de transport ni des frais accessoires autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être appliqués au trafic des personnes, des marchandises et des wagons susdits à destination ou en provenance du pays le plus favorisé.

Quant au transit des envois postaux, les Actes de l'Union Postale Universelle sont applicables.

Art. VII. Les navires suédois et leur cargaisons jouiront dans la République Tchécoslovaque et les navires tchécoslovaques et leurs cargaisons jouiront en Suède, sous tous les rapports, de même traitement que les navires de la nation la plus favorisée et leurs cargaisons.

Il est fait exception à cette disposition pour le droit de se livrer au cabotage.

Art. VIII. Les dispositions de la présente Convention visant le traitement de la nation la plus favorisée ne s'appliquent pas:

aux faveurs spéciales accordées ou qui pourront être accordées par la suite à des Etats limitrophes, en vue de faciliter le trafic frontière local,

Art. V. Med avseende å transitering skola de båda avtalsslutande staterna ömsesidigt mot varandra tillämpa bestämmelserna i Barcelona-konventionen den 21 april 1921 angående transiteringsfrihet.

Art. VI. På järnvägarna skola de båda avtalsslutande staterna icke vare sig å persontrafiken eller å importen, exporten eller transiteringen av varor och järnvägsvagnar, destinerade till eller kommande från den andra avtalsslutande statens område, tillämpa andra eller högre transporttariffer eller tilläggsavgifter än dem, som tillämpas eller kunna komma att tillämpas vid befordrandet av personer, varor eller järnvägsvagnar till eller från mest gynnat land.

Med avseende å transiteringen av postförsändelser skola världspostföreningens akter vara tillämpliga.

Art. VII. Svenska fartyg och deras last skola i Tjeckoslovakiska Republiken och tjeckoslovakiska fartyg och deras last skola i Sverige i alla hänseenden åtnjuta samma behandling som mest gynnad nations fartyg och deras last.

Ifrån detta stadgande göres likväl undantag för rätten att bedriva kustfart.

Art. VIII. Bestämmelserna i detta avtal, i vad de avse behandling såsom mest gynnad nation, äro icke tillämpliga

å de särskilda förmåner, som tillerkänts eller som framdeles kunna komma att tillerkännas angränsande staterna isyfte att underlätta gränshandeln,

aux faveurs spéciales qui pourront être accordées à une Puissance tierce en vertu d'une union douanière.

La République Tchécoslovaque ne pourra pas revendiquer en vertu des stipulations de la présente Convention les faveurs spéciales accordées ou qui pourront être accordées par la Suède au Danemark ou à la Norvège ou à ces deux États, aussi longtemps que les mêmes faveurs n'auront été accordées à aucun autre État.

La Suède ne pourra pas revendiquer en vertu des stipulations de la présente Convention, les avantages de tout arrangement spécial qui pourrait être conclu par la République Tchécoslovaque avec l'Autriche ou avec la Hongrie, conformément aux clauses économiques des Traités de Paix de St. Germain et de Trianon, pour établir un régime douanier spécial en faveur de certains produits naturels ou manufacturés, originaires et en provenance de ces pays, aussi longtemps que les mêmes faveurs n'auront été accordées à aucun autre État.

Art. IX. La présente Convention, ayant besoin en Suède de l'assentiment du Riksdag et dans la République Tchécoslovaque de l'assentiment de Národní Shromáždění, sera ratifiée par Sa Majesté le Roi de Suède et par le Président de la République Tchécoslovaque.

Elle entrera en vigueur quinze jours après l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à Stockholm.

Toutefois, les deux Gouvernements pourront s'entendre pour sa mise

à de särskilda förmåner, som kunna komma att tillerkännas en tredje stat på grund av tullunion.

Tjeckoslovakiska Republiken skall icke på grund av bestämmelserna i detta avtal kunna göra anspråk på de särskilda förmåner, som av Sverige beviljats eller kunna komma att beviljas Danmark eller Norge eller båda dessa stater, så länge icke samma förmåner beviljats ytterligare någon stat.

Sverige skall icke på grund av bestämmelserna i detta avtal kunna göra anspråk på förmåner, grundande sig på sådana särskilda avtal, som Tjeckoslovakiska Republiken avslutit eller kan komma att avsluta med Österrike eller Ungern, i enlighet med de ekonomiska bestämmelserna i fredstraktaterna i St:t Germain och Trianon, och vilka avse införandet av särskild tullregim till förmån för vissa naturalster eller industritillverkningar, här rörande och kommande från dessa länder, så länge icke samma förmåner medgivits ytterligare någon stat.

Art. IX. Detta avtal, som kräver godkännande i Sverige av Riksdagen och i Tjeckoslovakiska Republiken av Národní Shromáždění, skall ratificeras av Hans Maj:t Konungen av Sverige och av Tjeckoslovakiska Republikens President.

Det skall träda i kraft femton dagar efter ratifikationshandlingarnas utväxling, som skall äga rum i Stockholm.

De båda regeringarna skola likväl kunna överenskomma om dess

en vigueur anticipée si leurs législations respectives les y autorisent.

Elle restera valable pendant une période d'un an à partir du jour de sa mise en vigueur et ensuite jusqu' à l'expiration d'un délai de trois mois à compter du jour de sa dénonciation par l'une des Parties Contractantes.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention.

Fait en double, à Stockholm le 18 avril 1925.

Östen Undén.
(L. S.)

V. Radimský.
(L. S.)

J. Dvořáček.
(L. S.)

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention de Commerce et de Navigation entre la Suède et la République Tchécoslovaque, conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés ont fait les déclarations suivantes qui formeront partie intégrante de la Convention même:

A l'article premier.

1) Il est entendu que les stipulations de l'article premier s'appliqueront de même au traitement des voyageurs de commerce. Par conséquent, les voyageurs de commerce voyageant en Suède pour le compte d'une maison établie dans la République Tchécoslovaque et les voyageurs de commerce voyageant dans la République Tchécoslovaque pour

tidigare försättande i kraft, därest de enligt respektive länders lagstiftning äro berättigade härtill.

Det skall förbliva gällande under en tidrymd av ett år från dagen för ikraftträdandet och därefter intill utgången av tre månader från den dag, då det uppsagts av endera av de avtalslutande staterna.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal.

Som skedde i två exemplar i Stockholm den 18 april 1925.

Östen Undén.
(L. S.)

V. Radimský.
(L. S.)

J. Dvořáček.
(L. S.)

Slutprotokoll.

Vid undertecknandet av det denna dag avslutade handels- och sjöfartsavtalet mellan Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken hava undertecknade befullmäktigade ombud enats om följande förklaringar, vilka utgöra integrerande del av själva avtalet:

Till art. I.

1) Det är överenskommet, att bestämmelserna i art. I skola äga tillämpning jämväl i avseende å behandlingen av handelsresande. Till följd härav skola handelsresande, vilka resa i Sverige för en firma i Tjeckoslovakiska Republiken, samt handelsresande, vilka resa i Tjeckoslovakiska Republiken för en firma i Sverige, icke betala högre

le compte d'une maison établie en Suède, ne paieront pas un droit de patente (taxe spéciale) plus élevé que celui auquel sont assujettis les voyageurs de commerce des autres nations. Si les voyageurs de commerce de maisons tchécoslovaques venaient à être exemptés en Suède du paiement de tout droit de patente (taxe spéciale), par réciprocité il en serait de même pour les voyageurs de commerce de maisons suédoises dans la République Tchécoslovaque.

2) Les Parties Contractantes examineront avec bienveillance la question du traitement des travailleurs d'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie afin d'assurer réciproquement par des accords spéciaux à ces travailleurs en qui concerne les assurances sociales et la protection des travailleurs un traitement aussi favorable que possible.

A l'article IV.

Quant au régime de licences d'importation ou d'exportation qui existe ou pourrait exister à l'avenir dans les deux Pays, les Parties Contractantes traiteront les demandes des ressortissants de l'autre Partie concernant les dérogations aux restrictions existantes de la manière la plus favorable que les circonstances permettent.

Fait en double, à Stockholm le 18 avril 1925.

*Östen Undén.**V. Radimský.**J. Dvořáček.*

bevillningsavgift (särskild skatt) ända, som andra nationers handelsresande äro underkastade. Därest handelsresande för tjeckoslovakiska firmor skulle komma att i Sverige fritagas från erläggande av bevillningsavgift (särskild skatt), skall samma förhållande inträda med avseende å handelsresande för svenska firmor i Tjeckoslovakiska Republiken.

2) De avtalsslutande staterna skola välvilligt pröva frågan om behandlingen av den ena statens arbetare på den andra statens område i syfte att genom särskilda överenskommelser ömsesidigt tillförsäkra dessa arbetare en så gynnsam behandling som möjligt i vad angår socialförsäkring och arbetares skydd.

Till art. IV.

Med avseende å det licenssystem vid in- och utförsel, som består eller framdeles kan komma att bestå i de båda länderna, skola de avtalsslutande staterna behandla ansökningar från den andra statens medborgare om undantag från de stadgade restriktionerna så gynnsamt som omständigheterna medgiva.

Upprättat i två exemplar i Stockholm den 18 april 1925.

*Östen Undén.**V. Radimský.**J. Dvořáček.*

*Utdrag av protokollet över ett handelsärende, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 april 1925.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden
OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER,
LEVINSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Svensson, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena:

»Sedan den tjeckoslovakiska republiken i slutet av år 1918 grundats, bestämdes genom en i februari 1919 utfärdad lag, att 1906 års österrikisk-ungerska tulltaxa tillsvidare skulle inom republiken äga fortsatt tillämpning. I anledning av den inträdande valutadeprecieringen vidtogos emellertid snart nog åtgärder för att bringa tullsatserna i bättre överensstämmelse med vad tidsläget ansågs kräva. Man efterbildade härvid det franska systemet, enligt vilket de för de olika tullrubrikerna gällande tullsatserna åsattes förhöjningskoefficienter, med vilka de ursprungliga tullbeloppen skulle multipliceras. Dessa koefficienter underkastades tid efter annan revision, till dess de i december 1921 fastställdes vid den höjd, som de sedan dess oförändrat intagit. Vid sistnämnda tidpunkt hade den tjeckoslovakiska kronan deprecirats så, att dess värde utgjorde endast omkring 10 procent av paribeloppet. Koefficienterna uppgingo emellertid för de flesta industriprodukter till 10 à 15, i några fall ända till 20 à 30, och tullskyddet var sålunda redan vid denna tidpunkt i verkligheten högre än det, som varit rådande under tiden närmast före kriget. Sedermera har tullskyddet ytterligare förstärkts därigenom att valutan förbättrats, utan att koefficienterna undergått någon förändring.

Även den under världskriget i Österrike-Ungern införda statliga regleringen av in- och utförseln bibehölls i den tjeckoslovakiska republiken, efter det landet konstituerats såsom självständig stat. En i november 1918 tillsatt kommission erhöi i uppdrag att pröva ansökningar om undantag från in- och utförselbuden, vilka till en början omfattade samtliga olika varuslag och sålunda utgjorde grunden för en fullständig reglering av republikens hela varuutbyte med utlandet. Detta system blev visserligen småningom något modifierat, men i olikhet med de flesta andra länder har Tjeckoslovakien ännu icke annat än i ganska begränsad omfattning avvecklat den allmänna import- och exportregleringen. Det system, som i ifrågavarande avseende för närvarande tillämpas, är i korthet följande. Vissa varor, mot-

svarande omkring 260 tullrubriker eller mer än en tredjedel av tulltaxans hela rubrikantal, äro alltjämt importförbjudna. För rätt att införa sådana varor erfordras sålunda fortfarande licens, och ansökningar härom prövas för varje särskilt fall, varvid hänsyn skall tagas till såväl statsfinansiella som nationalekonomiska och andra synpunkter. Om licens erhålles, skall härför i de flesta fall erläggas en så kallad manipulationsavgift. Manipulationsavgifterna äro på samma sätt som tullarna särskilt fastställda för de olika varuslagen och utgå i allmänhet med $\frac{1}{2}$ procent men i vissa fall med ända till 5 å 10 procent av varans värde. En annan grupp av varor, svarande mot ungefär 150 tullrubriker, äro underkastade så kallat anmälningsförfarande. Detta innebär, att för rätt till införsel erfordras förhandsanmälan men däremot ingen licensansökan. Även för dessa varor erlägges manipulationsavgift, därest fråga är om varuslag, för vilka dylik avgift finnes fastställd. För övriga varor, omfattande omkring 240 rubriker i tulltaxan, är full importfrihet rådande.

I avseende å exporten tillämpas i princip samma system, ehuru det antal varor, som äro underkastade licenstväng eller anmälningskyldighet, är mera begränsat och särskilt exportavgift endast förekommer för något enstaka varuslag.

Det ligger i sakens natur, att ett så strängt genomfört system av statlig kontroll över handeln med utlandet som det i Tjeckoslovakien tillämpade måste hava verkat i hög grad bestämmande på riktlinjerna för republikens traktatpolitik. I själva verket framstår det såsom en naturlig konsekvens av nyssberörda system, att republikens första handelsöverenskommelser fingo formen av rena kompensationsavtal. Sålunda tillförsäkrade sig Tjeckoslovakien redan år 1919 genom avtal med Österrike transiteringsfrihet till Triest i utbyte mot export till Österrike av vissa kontingenter kol och socker, och på liknande sätt tillbytte sig landet kött och spannmål från Jugoslavien samt olja från Polen och Rumänien. Något senare, under åren 1920 och 1921, avslötos ett antal kortfattade avtal om ömsesidig behandling såsom mestgynnad nation med de flesta grannländerna, däribland Tyskland, ävensom med Schweiz. Av större betydelse blev dock handelsavtalet med Frankrike i november 1920, vilket i augusti 1923 ersattes med ett nytt avtal, grundat på samma principer som det föregående. Genom sistnämnda avtal tillförsäkrades Tjeckoslovakien i Frankrike vissa tullåttnader för sina exportprodukter och gjorde i utbyte häremot omfattande eftergifter till förmån för importen från Frankrike. Sålunda nedsattes i förhållandet med Frankrike de tjeckoslovakiska tullarna för omkring 140 rubriker med i allmänhet 50 procent, i några fall med ända till 75 procent. Ett 60-tal varor förklarades fria från licenstväng, och i fråga om ungefär 220 varuslag medgavs fri import för vissa årliga kontingenter. Slutligen nedsattes manipulationsavgifterna för omkring 120 varuslag. Avtalet med Frankrike följdes av ett handelsavtal med Italien, enligt vilket sistnämnda

land tillerkändes mestgynnadrätt och dessutom nedsättningar av tullsatserna för omkring 120 rubriker. Med Österrike träffades likaledes, i november 1924, ett tariffavtal, varigenom, förutom mestgynnadrätt, nya tullnedsättningar på intill 50 procent av den autonoma tulltaxan medgavos, i allt för omkring 180 rubriker. Enligt en bestämmelse i fredstraktaten i St Germain-en-Laye den 10 september 1919 hava ententemakterna förklarat sig under en tid av fem år från fredstraktatens ikraftträdande icke göra anspråk på de särskilda tullförmåner, som av Tjeckoslovakien kunde komma att medgivas Österrike. I överensstämmelse härmed har Tjeckoslovakien i så gott som alla sina handelsavtal jämväl med andra länder än dem, som tillhöra ententegruppen, infört en förbehållsklausul, varigenom från avtalens bestämmelser om behandling såsom mest gynnad nation undantagas de särskilda lätnader, som beviljats eller kunna komma att beviljas Österrike enlighet med förberörda bestämmelse i fredstraktaten. Emellertid har denna förbehållsklausul hittills aldrig utnyttjats, utan hava alla de länder, vilka med Tjeckoslovakien avslutat traktater, grundade på mestgynnadprincipen, faktiskt kommit i åtnjutande av jämväl de åt Österrike medgivna tullförmånerna. Då ovannämnda femårsperiod utlöper sommaren 1925, har möjligheten att genomföra en differentialbehandling till förmån för Österrike sålunda icke kommit att få någon betydelse för Tjeckoslovariens handelspolitik. Icke heller i förhållandet med Ungern, där jämlikt fredstraktaten samma möjlighet tillförsäkrats Tjeckoslovakien, har densamma utnyttjats.

Förutom här ovan nämnda traktater har Tjeckoslovakien under de senaste åren avslutat ett stort antal mestgynnadavtal, nämligen med Spanien, Lettland, Ungern, Portugal, Grekland, Holland, Litauen, Storbritannien, Norge, Danmark och Förenta Staterna. Klausulerna om behandling såsom mestgynnad nation i dessa avtal hava medfört, att nämnda länder komma i åtnjutande av alla de nedsättningar av tullar och manipulationsavgifter ävensom av de generella befrielser från importförbud, som av Tjeckoslovakien tillerkänts Frankrike, Italien och Österrike. Däremot beröra dessa klausuler icke de lätnader, som beträffande importförbudna varor medgivits i form av rätt till införsel av bestämda varukontingenter. Till följd härav hava några av de förutnämnda länderna, nämligen Spanien, Portugal, Grekland, Holland och Storbritannien, utöver mestgynnadöverenskommelserna, med Tjeckoslovakien avslutat särskilda kontingenteringsavtal.

Av det nu anförda framgår, att Tjeckoslovakien genom handelsavtal medgivit flertalet av de länder, vilka intaga en i förevarande avseende med Sverige någorlunda jämförbar ställning, dels betydliga nedsättningar av tullar och manipulationsavgifter för ett stort antal varuslag, dels fri införselrätt av vissa eljest importförbudna varor. Samtliga dessa förmåner komma, såsom redan nämnts, alla avtalsländer i lika mån tillgodo. Sverige har sålunda i förhållandet med Tjeckoslovakien kommit att intaga en mindre gynnsam ställning än de flesta andra länder, med vilka man i

detta sammanhang har att räkna, och då åtskilliga av de åt dessa länder medgivna tullättnaderna avse varor, vilka äro eller under gynnsammare förutsättningar borde kunna vara föremål för en icke obetydlig export från Sverige till Tjeckoslovakien, har detta förhållande icke kunnat undgå att för vår exportindustri framstå såsom en kännbar olägenhet.

Varubyttet mellan Sverige och Tjeckoslovakien har enligt den officiella svenska statistiken hittills icke varit av alltför stor omfattning. För år 1923 uppgick enligt sagda statistik exporten från Sverige till ett värde av endast omkring 1,300,000 kronor och vår import från Tjeckoslovakien till omkring 8,770,000 kronor. För år 1924 redovisar den svenska statistiken ett sammanlagt exportbelopp av omkring 4,530,000 kronor. Härvid är emellertid att märka, att den svenska exportstatistiken säkerligen angiver åtskilliga till Tjeckoslovakien utförda varumängder såsom exporterade till Tyskland. Den för år 1923 tillgängliga tjeckoslaviska importstatistiken upptager nämligen betydligt högre siffror, vilka sannolikt giva en riktigare bild av verkliga förhållandet. Den anmärkningsvärt stora skillnaden beror i väsentlig grad på att den tjeckoslaviska statistiken redovisar en import av järnmalm till ett värde av mer än 182,000,000 tjeckoslaviska kronor, medan den svenska statistiken icke upptager någon export härav till Tjeckoslovakien. För närmare kännedom om handelsutbytet mellan de båda länderna, sådant det ter sig enligt tillgängliga statistiska uppgifter, tillåter jag mig hänvisa till vissa häröver uppgjorda sammanställningar, vilka torde få såsom bilagor (litt. A—C) fogas vid detta protokoll. Av dessa sammanställningar framgår jämväl, i vilken utsträckning våra viktigare exportvaror drabbas av högre tullar än dem, som i Tjeckoslovakien tillämpas mot länder, med vilka handelsavtal träffats. Bland dessa varor skall jag här endast fästa uppmärksamheten på tackjärn, för vilken artikel stora avsättningsmöjligheter torde förefinnas i Tjeckoslovakien, ehuru den nu rådande differentieringen i tullhänseende lägger svårigheter i vägen för upparbetandet av exporten från Sverige, samt på kautschukskodon, kullager och separatorer. Emellertid förekomma också andra varuslag, exempelvis elektriska maskiner, som hittills icke varit föremål för avsevärd export från Sverige till Tjeckoslovakien, sannolikt till icke ringa del på grund av de ogynnsamma tullförhållandena, men för vilka ett tillämpande av konventionaltullsatserna antagligen skulle medföra möjlighet till utförsel i icke ringa omfattning.

Vid nu angivna förhållande har det, särskilt under de sista åren, då Tjeckoslovariens traktatpolitiska anknytning till andra länder alltmera utvidgats, för vårt land framstått som ett önskemål, värt synnerligt beaktande, att genom ett handelsavtal med Tjeckoslovakien erhålla en fastare och för Sverige mera tillfredsställande grund för handelsutbytet mellan de båda länderna. I överensstämmelse med de principer, som under senaste tiden följts i svensk traktatpolitik, har det ansetts, att ett dylikt avtal borde baseras på full tillämpning av grundsatsen om ömsesidig behandling

såsom mestgynnad nation och sålunda i stort sätt innebära, att de båda länderna tillförsäkrade varandra alla de generella förmåner i tull- och andra hänseenden, som de medgivit eller kunde komma att medgiva något tredje land. Någon anledning att ifrågasätta avslutandet av särskilda tariff- eller kontingenteringsavtal mellan Sverige och Tjeckoslovakien har däremot icke ansetts föreligga.

Sedan, med utgångspunkt från här utvecklade synpunkter, ett svenskt förslag till handelsavtal mellan Sverige och Tjeckoslovakien utarbetats, vilket förslag av kommerskollegium efter remiss lämnats utan erinran, beslöt Kungl. Maj:t den 31 december 1923, på hemställan av dåvarande chefen för handelsdepartementet, att på basis av sagda förslag avtalsförhandlingar skulle inledas med den tjeckoslovakiska regeringen. Avtalsförslaget, vilket omedelbart tillställdes nämnda regering, var, såsom redan antytts, byggt på mestgynnadnationsprincipen och anslöt sig i övrigt i fråga om innehållet i allt väsentligt till det avtal, som Sverige några månader tidigare träffat med Estland. Först i början av innevarande månad besvarades förslaget från tjeckoslovakisk sida, därvid till svenska regeringen överlämnades ett motförslag, som likväl endast i ett fåtal punkter företedde principiella olikheter med det svenska. Till formen voro däremot avvikelserna betydande, varjämte i det tjeckoslovakiska förslaget några artiklar av allmänt innehåll, vilka icke återfunnos i det svenska förslaget, hade tillfogats. En jämförelse mellan de båda förslagen gav emellertid vid handen, att genom ömsesidigt tillmötesgående enighet i ämnet borde vara möjlig att uppnå. För att fortast möjligt nå ett resultat överenskoms mellan de båda regeringarna, att muntliga förhandlingar skulle upptagas ävensom att dessa förhandlingar omedelbart skulle äga rum i Stockholm. Å svensk sida utsågos genom Kungl. Maj:ts beslut den 8 april 1925 till förhandlingsdelegerade statssekreteraren i handelsdepartementet E. Hennings och chefen för utrikesdepartementets politiska och handelspolitiska avdelning envoyén friherre C. Hamilton, vilka den 15 i denna månad sammanträffade med de tjeckoslovakiska delegerade, republikens härvarande minister V. Radimský och chefen för tjeckoslovakiska utrikesdepartementets ekonomiska avdelning envoyén J. Dvořáček. Förhandlingarna, vilka i dag slutförts, hava resulterat i, att de båda delegationerna enat sig om ett förslag till avtal, vilket jag nu anhåller att för Sveriges del få underställa Kungl. Maj:ts prövning.

Berörda avtalsförslag är i korthet av följande innehåll.

Art. I behandlar de rättigheter, som i vartdera landet skola tillkomma medborgare från det andra landet. Dessa skola i *alla* avseenden åtnjuta samma förmåner som mestgynnad nations medborgare, vilket dock icke skall betaga någotdera landets regering rätten att i bestämda fall och av särskilda orsaker förvägra medborgare från det andra landet rätt att uppehålla sig å dess område. Vidare stadgas full befrielse från krigs- och där-

med likartad tjänst i det andra landet samt mestgynnadrätt i avseende å andra prestationer ävensom rekvisitioner till förmån för krigsmakten. Till denna artikel hava i ett slutprotokoll fogats två särskilda stadganden. Det ena fastslår, att mestgynnadrätten även har avseende på handelsresande och deras beskattning, varjämte — i överensstämmelse med vad som stadgats i gällande svensk-belgiska handelsavtal — tillagts att, för den händelse tjeckoslovakiska handelsresande i framtiden skulle komma att fritagas från den beskattning, som i Sverige enligt nu bestående lagstiftning påvilas utländska handelsresande i allmänhet, svenska handelsresande i Tjeckoslovakien, vilka visserligen för närvarande därstädes de facto äro befriade från erläggande av särskilda avgifter, skola vara tillförsäkrade dylik avgiftsfrihet. Det andra stadgandet, som i viss mån har sin motsvarighet i en bestämmelse i 1911 års svensk-tyska handelstraktat, innehåller en allmänt hållen förklaring om beredvillighet från de båda ländernas sida att söka genom särskilda överenskommelser tillförsäkra gynnammast möjliga ställning åt arbetare från vederbörande andra land i avseende å socialförsäkring och arbetarskydd. Närmast syftas härmed på åstadkommandet av en överenskommelse av enahanda innebörd som de, vilka Sverige redan avslutat med ett flertal andra länder och varigenom motpartens arbetare under förutsättning av reciprocitet tillförsäkrats rätt att komma i åtnjutande av samma ställning som svenska arbetare, i vad angår rätt till ersättning för olycksfall i arbete. Intet hinder synes möta mot att ett liknande avtal slutes även med Tjeckoslovakien.

Art. II stadgar mestgynnadrätt i vartdera landet för aktiebolag och andra ekonomiska sammanslutningar från det andra landet, därvid emellertid, i enlighet med gällande svensk lagstiftning, förutsatts, att rätten för dylika sammanslutningar att driva sin verksamhet å det andra landets område skall vara beroende av därstädes gällande lagar och förordningar.

I *art. III* behandlas frågan om tullar och andra varuavgifter av olika slag. Bestämmelserna härom äro byggda på principen om ovillkorlig och obegränsad mestgynnadbehandling i avseende å såväl införselavgifter och tullformaliteter som exportavgifter och inre acciser. Genom denna artikel kommer Sverige i åtnjutande av alla de tullreduktioner, som Tjeckoslovakien medgivit eller kan komma att medgiva något annat land.

Art. IV stadgar mestgynnadrätt i avseende på import- och exportförbud, med de undantag, som härutinnan regelmässigt göras i såväl Sveriges som andra länders handelsöverenskommelser, samt i avseende på licensregimen. Härigenom tillförsäkras Sverige alla de generella befrielser från import- och exportförbud samt alla de nedsättningar i manipulationsavgifterna, som medgivits eller kunna komma att medgivas andra länder. Likaså kommer Sverige enligt denna artikel i åtnjutande av alla åt annat land medgivna lättnader i fråga om villkoren för erhållande av import- och exporttillstånd. Däremot kan, såsom förut nämnts, Sverige icke med stöd av denna artikel göra anspråk på den rätt att införa vissa

varukontingenter, som enligt särskilt avtal kan hava medgivits annat land. Såsom komplement till artikel IV har i slutprotokollet införts en bestämmelse, enligt vilken licensansökningar från det ena landets medborgare skola i det andra landet behandlas på välvilligast möjliga sätt.

Art. V stadgar förpliktelse för de båda parterna att i avseende å villkoren för transitering ömsesidigt mot varandra tillämpa bestämmelserna i den av såväl Sverige som Tjeckoslovakien ratificerade Barcelonakonventionen av den 21 april 1921.

Art. VI föreskriver ömsesidig mestgynnadbehandling i fråga om taxor och andra avgifter för gods- och personbefordran m. m. å järnvägarna.

Art. VII utgöres av en mestgynnadklausul beträffande sjöfarten, dock med undantag för rätten att bedriva kustfart.

Art. VIII innehåller vissa förbehållsklausuler. Utöver de sedvanliga undantagen i avseende å förmåner, som medgivits till underlättande av gränshandeln eller uppkomma till följd av en tullunion med tredje stat, återfinnas här dels den skandinaviska förbehållsklausulen i sedvanlig avfattning, dels ock den förut omnämnda, på fredstraktaterna grundade tjeckoslovakiska förbehållsklausulen till förmån för Österrike och Ungern. Såsom tidigare framhållits, har emellertid sistnämnda klausul, vilken intagits i så gott som alla Tjeckoslovariens handelsavtal med olika makter, hittills saknat praktisk betydelse, varjämte är att märka, att dess giltighet upphör redan inom loppet av några månader.

Enligt *nionde* och sista artikeln skall avtalet, som kräver godkännande av svenska riksdagen och tjeckoslovakiska parlamentet, ratificeras, varefter det skall träda i kraft 15 dagar efter ratifikationshandlingarnas utväxling. Härtill har emellertid fogats den bestämmelsen, att avtalet redan dessförinnan kan sättas i tillämpning, om respektive länders lagstiftning sådant medgiver. Man har härvid haft för ögonen den enligt uppgift av de tjeckoslovakiska delegerade icke osannolika eventualiteten, att avsevärd tid kan komma att förflyta, innan avtalet kan behandlas av Tjeckoslovariens parlament. Den tjeckoslovakiska regeringen är emellertid, enligt vad nämnda delegerade meddelat, för dylikt fall bemyndigad och villig att efter överenskommelse med den svenska låta avtalet träda i kraft redan före ratifikationen. Då det ur svensk synpunkt framstår såsom önskvärt, att avtalets bestämmelser utan tidsutdräkt vinna tillämpning, har det ansetts lämpligt, att möjlighet för avslutande av en dylik överenskommelse hålles öppen, därvid likväl är att märka, att för Sveriges del under alla omständigheter erfordras, att, innan denna möjlighet begagnas, avtalet godkänts av riksdagen. Avtalets giltighetstid har fastställts till ett år och därefter tillsvidare, med 3 månaders uppsägningstid.

För egen del är jag av den uppfattningen, att det sålunda framlagda avtalsförslaget i allt väsentligt bör vara ägnat att medföra de fördelar,

som man å svensk sida med detsamma åsyftat att uppnå. Då det icke heller synes mig pålägga Sverige några förpliktelser av icke önskvärd art, får jag, under åberopande av de synpunkter på frågan om ordnandet av våra handelsförbindelser med Tjeckoslovakien, vilka jag i det föregående utvecklade, tillstyrka, att förslaget av Kungl. Maj:t godkännes.»

Föredragande departementschefen uppläser härefter det förslag till handels- och sjöfartsavtal mellan Sverige och Tjeckoslovakiska republiken med tillhörande slutprotokoll, för vilket han ovan redogjort (bil. D), och hemställer, under erinran att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning rörande undertecknandet, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna berörda avtal och protokoll.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Vid protokollet:

Elin Rydeberg.

Bilaga A.

Sveriges utförsel till Tjeckoslovakien åren 1923 och 1924 (svensk statistik).

Varu- grupp	V a r u s l a g	1 9 2 3		1 9 2 4		
		Kvantitet	Kronor	Kvantitet	Kronor	
1	Levande djur	st.	794	82,070	2,303	189,012
	Svin	»	784	77,070	2,303	189,012
	Andra djur	»	10	5,000	—	—
2	Matvaror av djur	kg.	88,239	16,678	884,432	949,824
	Fisk	»	—	—	99,320	29,015
	Fläsk: färskt	»	—	—	781,825	917,270
	Andra varor	»	—	—	3,287	3,539
3	Spanmål och produkter därav	»	69,224	21,079	13,000	4,208
	Havre	»	68,820	20,924	13,000	4,208
	Andra varor	»	404	155	—	—
4	Kolonialvaror	»	—	—	41	40
6	Sprit-, mall- och andra drycker	liter	35	139	—	—
7	Spånadsämnen	kg.	25,414	30,599	137,320	119,355
	Lump	»	25,414	30,599	137,320	119,355
8	Garn, tråd och repslagerarbeten m. m. ...	»	10	90	151	1,060
9	Manufakturvaror av spånadsämnen	»	8	1,067	10	1,062
10	Hår, fjäder, hudar, skinn, ben, horn m. m.	»	18,669	34,106	225,642	283,622
	Hudar och skinn, ej pälsverk	»	18,363	33,960	211,176	283,212
	Andra varor	»	306	146	14,466	410
11	Fabrikat av hår, skinn, ben, horn m. m.	»	1,382	20,329	9,283	154,676
	Skodon	»	—	—	9,283	154,676
12	Talg, oljor, tjära, gummi och likartade ämnen	»	25,120	14,886	15,251	9,913
13	Fabrikat av talg, oljor m. m.	»	1,914	13,466	5,782	51,533
	Kautschuksarbeten	»	—	—	5,772	51,423
	Andra varor	»	—	—	10	110
15	Trävaror, sågade och andra mer eller mindre arbetade	»	—	—	68	290
16	Färger och färgningsämnen	»	149,659	8,609	31,500	1,340
17	Diverse ämnen ur växtriket	»	6,215,224	254,012	10,070	1,915
	Halm	»	5,981,592	236,712	—	—
	Hö	»	233,632	17,300	—	—
18	Pappersmassa, papp och papper samt ar- beten därav	»	760	561	425,951	94,476
	Pappersmassa	»	—	—	355,600	68,420
	Papper	»	—	—	66,835	23,502
	Andra varor	»	—	—	3,516	2,554
20	Mineral, råämnen och oformade fabrikat	»	2,488,796	142,005	—	232,116
	Malm	ton	—	—	4,450	66,750
	Sten, oarbetad	kg.	2,488,796	142,005	2,813,045	163,968
	Andra varor	»	—	—	—	1,398
21	Mineral, formade fabrikat	»	11,331	72,642	91,140	642,641
	Krut	»	10,000	70,000	88,900	638,360
	Andra varor	»	1,331	2,642	2,240	4,281
22	Metaller, oarbetade eller till en del arbetade	»	348,041	28,958	319,382	50,323
	Tackjärn m. m.	»	—	—	187,700	21,290
	Andra varor	»	—	—	131,682	29,033
23	Metaller, arbeten därav	»	12,802	36,609	60,794	105,379
24	Maskiner, instrument och ur	»	98,671	526,063	407,717	1,633,100
	Telegrafapparater m. m.	»	888	20,038	—	—
	Mjölkskunningsmaskiner m. m.	»	44,296	133,437	280,255	903,438
	Rull- och kullager	»	18,717	217,291	57,564	533,416
	Räknemaskiner	»	849	42,100	823	20,025
	Transmissioner m. m.	»	—	—	48,297	37,074
	Övriga maskiner och apparater, ej s. n.	»	2,646	26,305	4,925	43,203
	Kirurgiska, matematiska, m. fl. instrument	»	—	—	395	22,262
	Andra varor	»	31,275	86,892	15,458	73,682
25	Artiklar till annan grupp ej hänförliga ...	»	83	2,199	—	6,870
	Samtliga till Tjeckoslovakien utförda varor	»	—	1,306,167	—	4,532,759

Bilaga B.

Sveriges införsel från Tjeckoslovakien år 1923 (svensk statistik).

		Kvantitet	Kronor
2	Matvaror av djur	kg. 1,568	6,804
3	Spannmål och produkter därav	> 628,386	121,484
	Havre	> 300,000	46,250
	Korn	> 199,425	32,000
	Malt, även krossad	> 128,938	43,213
	Andra varor	> 23	21
4	Kolonialvaror	> 3,660,071	1,819,420
	socker:		
	raffinerat: bit-	> 1,192,027	641,614
	krossat	> 2,419,535	1,153,564
	alla andra slag	> 43,051	21,910
	Andra varor	> 5,458	2,332
5	Fruktar och trädgårdsväxter m. m.	> 1,605,955	1,123,576
	Fruktar och bär, färska eller enbart kokade:		
	päron	> 1,151,891}	574,215
	alla andra slag	> 72,444	56,776
	Köksväxter:		
	färska:		
	lök	> 19,489	3,850
	saltade eller torkade:		
	gurkor	> 296,074	184,293
	inlagda i sprit eller ättika; ävensom syltade ...	> 678	1,017
	alla andra slag	> 402	250
	Humle	> 47,052	289,591
	Andra varor	> 17,925	13,584
6	Sprit-, malt- och andra drycker	liter .	31,675
	Saft-, bär- och frukt-	> .	31,270
	Andra varor	> 260	405
7	Spånadsämnen	kg. 2,502	3,302
8	Garn, tråd och repslageriarbeten m. m.	> 214,198	2,072,491
	Garn av ull:		
	två- eller flertrådigt:		
	oblekt och ofärgat, varav 1 kg innehåller:		
	högst 41 000 m:		
	kamgarn	> 119,434	978,212
	mer än 41 000 m:		
	kamgarn	> 46,878	599,909
	alla andra slag	> 44,964	489,890
	Andra varor	> 2,922	4,480
9	Manufakturvaror av spånadsämnen	> .	766,331
	Ej spec. vävnader av ylle	> 10,220	107,774
	Ej spec. vävnader av vegetabiliska spånadsämnen,		
	andra än bomull	> 15,987	88,763
	Hattar	> 39,216	262,565
	Kläder m. m.	kg. 11,103	118,354
	Kragar m. m.	> 4,353	34,824
	Andra varor	> 27,209	154,051
10	Hår, fjäder, hudar, skinn, ben, horn m. m.	> 38,585	110,540
	Fjäder	> 30,083	75,760
	Hudar och skinn, ej pälsverk	> 7,152	29,821
	Andra varor	> 1,350	4,959
11	Fabrikat av hår, skinn, ben, horn m. m.	> 22,774	369,715
	Handskar, ej särskilt nämnda	> 3,611	162,495
	Skodon	> 15,412	139,243

		Kvantite	Kronor
	Pärlemor m. m. .... kg.	2,641	36,463
	Andra varor	1,110	31,514
12	Talg, oljor, tjära, gummi och likartade ämnen ... »	7,440	4,156
13	Fabrikat av talg, oljor m. m. .... »	4,243	16,618
15	Trävaror, sågade och andra mer eller mindre arbetade		9,433
16	Färger och färgningsämnen	5,227	7,615
17	Diverse ämnen ur växtriket	»	99,042
	Kreaturstoder	268,279	58,299
	Andra varor	»	40,743
18	Pappersmassa, papp och papper samt arbeten därav »	1,498,552	412,879
	Pappersmassa	366,000	112,998
	Papp	979,280	226,045
	Papper	118,297	28,237
	Bobinor och spolpipor	32,156	41,591
	Andra varor	2,819	4,008
19	Andra fabrikat av växtämnen	7,230	40,461
	Knappar av stennöt	2,692	25,574
	Andra varor	4,538	14,887
20	Mineral, råämnen och oformade fabrikat	2,528,921	179,326
	Lera och murbruk	708,168	56,413
	Natriumsulfat och -bisulfat	1,175,000	95,763
	Andra varor	645,753	27,150
21	Mineral, formade fabrikat	539,810	413,732
	Blyertspennor och stift	3,848	34,577
	Lervaror:		
	deglar, även av grafitmassa, retorter och mufflar	89,460	26,986
	golv- och väggplattor:		
	av mindre tjocklek än 3 cm:		
	enfärgade, oglaserade	68,250	17,546
	» glaserade	100,704	37,725
	lyxföremål m. m.:		
	av äkta porslin	159	1,113
	tegel:		
	andra slag än mur- och kalksandtegel:		
	oglaserade: eldfast tegel:		
	dinas-, kvarts-, kvartsit eller silika-	51,100	3,662
	magnesit-	14,660	3,827
	övriga, ej spec., arbeten:		
	av äkta porslin:		
	vita eller enfärgade:		
	för hushållsbruk	5,683	7,104
	andra	583	1,020
	två- eller flerfärgade:		
	för hushållsbruk	63,083	126,166
	andra	506	1,139
	av fajans (oäkta porslin) samt krukmakar-		
	gods m. m.:		
	även i förening med järn eller trä:		
	två- eller flerfärgade:		
	för hushållsbruk	3,581	3,760
	alla andra slag	1,175	1,398
	Glas och emaljvaror, ej i förening med guld eller		
	silver	20,555	77,028
	Andra varor	116,463	70,681
22	Metaller, oarbetade eller till en del arbetade	1,512,049	373,919
	Balk-, hörn- och annat varmvälsat järn	1,375,747	298,717
	Plåtar	122,249	42,507
	Verktogsstål m. m. .... »	8,514	24,942
	Andra varor	5,539	7,753
23	Metaller, arbeten därav	816,005	335,323

		Kvantitet	Kronor
	Gjutgods, smidbart och andra varor av smidbart järn	198,214	112,777
	Järnvägs- och spårvägsmateriel	513,691	115,450
	Andra varor	104,100	107,096
24	Maskiner, instrument och ur	.	276,154
	Glödlampor	825	22,125
	Såningsmaskiner	45,641	38,463
	Transmissioner m. m.	103,177	42,921
	Vevaxlar och vevstakar	60,469	52,897
	Vävstolar	23,790	39,602
	Andra varor	.	80,146
25	Artiklar till annan grupp ej hänförliga	.	175,251
	Bijouterivaror	4,807	120,175
	Andra varor	.	55,076
	Samtliga från Tjeckoslovakien införda varor	.	8,769,247

Bilaga C.

Tjeckoslovakiens införsel från Sverige av viktigare varuslag år 1923 (tjeckoslovakisk statistik) samt för dessa varuslag gällande allmänna tullsatsen och konventionaltullsatsen.

Tull-taxan	Varans namn	Kvantitet kg	Värde tj. kr.	Allmän tullsats tj. kr.		Konv. tullsats tj. kr.	
				per 100 kg			
26	havre	68,690	186,943	—	—	—	—
61/3	halm	7,463,249	4,987,098	—	—	—	—
61/4	hö	134,076	154,903	—	—	—	—
65/1	avelskor	16	58,000	90	—	—	—
70 b 1	svin, vägande 10—60 kg. .... »	80	57,909	36	—	—	—
70 b 2	» » 60—120 »	4,676	4,371,066	36	—	—	—
70 c	» » över 120 »	439	645,572	66	—	—	—
71 a 5	hästar (valacker)	26	146,000	700	—	—	—
75/3	saltsjöfisk, färsk	59,316	135,826	—	—	—	—
83/3	hudar av nötkreatur, våta	77,309	1,096,235	—	—	—	—
83/6	kalvskinn, torkade	6,820	115,293	—	—	—	—
93/3	palmkärnolja, fast	24,938	143,344	—	—	—	—
104/4	jordnötsolja, denaturerad	21,650	109,488	72	—	43	20
142/3	granit, porfyr, syenit	2,533,794	1,495,573	—	—	—	—
143	svavelkis (pyrit)	657,989	237,886	—	—	—	—
144/1	kisbränder (purple ore)	21,780,174	3,277,927	—	—	—	—
144/2	järnmalm	663,121,221	182,164,739	—	—	—	—
146 b 1	vit krita. malen, slammad	134,545	73,468	7	—	—	—
150/11	fosfat. naturligt	122,000	58,063	—	—	—	—
173 b 1	terpentin och terpentinolja	9,707	105,587	—	—	—	—
202/2	lin, häcklat etc.	5,977	65,747	—	—	—	—
220/2	fårull, tvättad	13,922	298,486	—	—	—	—
284 b 2/1	cellulosa, blekt	50,500	130,570	22	50	—	—
311	skovorar, även i förening med annat material (även kautschukskodon)	4,251	748,678	—	—	—	—
	a. klackar			1,200	—	720	—
	b. andra			1,200	—	600	—
428 a 1	tackjärn	565,451	751,225	19	—	9	50
428 a 2	spegeljärn	65,654	109,915	19	—	9	50
428 c	manganjärn, kiseljärn etc.	286,357	1,094,550	—	—	—	—
448/1	järnvägsaxlar, även vridna, slipade ...	1,927	61,976	232	—	—	—
458 b	sågar och sågblad, andra än lövsågar	2,282	62,246	1,200	—	720	—
467/1	kardor av alla slag	1,191	113,992	900	—	—	—
483 c 1/4	kullager, utom för velocipeder	15,478	979,167	480	—	288	—
				640	—	384	—
484	järnvaror i förening med annat vanligt material	379	55,278	800	—	—	—
488 f	aluminium, magnesium samt legeringar mellan dessa metaller	31,128	283,322	—	—	—	—
530 c 2/4	mjölkskumningsmaskiner	34,231	709,502	720	—	432	—
538	maskiner och apparater ej särskilt nämnda:						
	transmissioner:						
	a. vägande 200 kg eller mindre	—	—	750	—	312	50
	b. vägande över 200 men högst 1.000 kg	—	—	700	—	275	—

Tull- taxan	V a r a n s n a m n	Kvantitet kg	Värde tj. kr.	Allmän	Konv.
				tullsats tj. kr.	tullsats tj. kr.
				per 100 kg	
	metallbearbetningsmaskiner, maskiner för cellulosa- och pappersindustrierna, kvarnmaskiner m. m.:				
	a. vägande 200 kg eller mindre	—	—	750	450
	b. vägande över 200, men högst 1,000 kg	—	—	700	420
	c. vägande över 1,000 kg ...	—	—	600	360
539	dynamomaskiner, elektriska motorer (utom för automobiler och ventilatorer); transformatorer				
	a. vägande 25 kg eller mindre...	—	—	2,160	1,188
	b. vägande över 25 men högst 500 kg	—	—	1,500	825
	c. vägande över 500 men högst 3,000 kg	—	—	1,290	708
	d. vägande över 3,000 men högst 8,000 kg	—	—	1,080	594
	e. vägande över 8 000 kg	—	—	720	396
540 a 2	telefoner, mikrofoner, vägande 5 kg. eller mera	408	65,537	3,000	2,400
576/3	räknesmaskiner	365	105,479	11 ⁹⁰	—
657/3	lump och annat avfall för tillverkning av papper	19,734	219,109	—	—

Tjeckoslovakiens hela import från Sverige hade 1923 ett värde av 206.6 mill. tj. kr.

*Utdrag av protokoll över utrikesdepartementsärende, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18
april 1925.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden
OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS,
MÖLLER, LEVINSON.

Under erinran att Kungl. Maj:t tidigare denna dag, på chefens för handelsdepartementet föredragning, beslutat för Sveriges del godkänna det förslag till handels- och sjöfartsavtal mellan Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken, jämte tillhörande slutprotokoll, varom enighet uppnåtts efter förhandlingar mellan ombud för de båda ländernas regeringar, hemställer ministern för utrikes ärendena, det Kungl. Maj:t måtte bemyndiga honom att för Sveriges del underteckna ifrågavarande avtal jämte slutprotokoll i den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Till vad ministern under ovanstående punkt hemställt, däruti övriga statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet:

O. Ramel.

*Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 april 1925.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden
OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER,
LEVINSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Svensson, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena:

»Sedan Kungl. Maj:t den 18 innevarande april bemyndigat ministern för utrikes ärendena att för Sveriges del underteckna ett handels- och sjöfartsavtal med Tjeekoslovakiska Republiken jämte tillhörande slutprotokoll av den lydelse, ett av Kungl. Maj:t tidigare samma dag för egen del godkänt förslag angåve, har sagda avtal med slutprotokoll omnämnda dag blivit av ministern för utrikes ärendena och Tjeekoslovakiska Republikens härvarande representant envoyén V. Radimský samt chefen för ekonomiska avdelningen av tjeekoslovakiska utrikesdepartementet envoyén J. Dvořáček vederbörligen undertecknat.

I anledning härav och då, jämlikt riksdagsordningens § 54, proposition i detta ärende lärer kunna avlämnas till innevarande riksdag utan hinder av att den i samma paragraf föreskrivna tidsfrist för avlämnande i allmänhet av propositioner numera utlöpt, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av berörda avtal jämte slutprotokoll.»

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:
Olof Edström.